

Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE SUDA (šesto vijeće)

14. travnja 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 99. Poslovnika Suda – Zaštita potrošača –
Nepoštene odredbe – Direktiva 93/13/EEZ – Članak 1. stavak 2. – Isključenje ugovornih odredbi koje
su odraz obveznih odredbi nacionalnog prava iz područja primjene te direktive – Članak 4. stavak 2. –
Iznimka od ocjene nepoštenosti odredbe – Ugovor o kreditu u stranoj valuti – Navodna povreda
obveze informiranja koju ima prodavatelj robe ili pružatelj usluge – Ispitivanje koje nacionalni sud
mora prioritetno provesti s obzirom na članak 1. stavak 2.”

U predmetu C-364/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunalul
Galați (Viši sud u Galațiju, Rumunjska), odlukom od 27. veljače 2019., koju je Sud zaprimio 7. svibnja
2019., u postupku

XU,

YV,

ZW,

AU,

BZ,

CA,

DB,

EC

protiv

SC Credit Europe Ipotecar IFN SA,

Credit Europe Bank NV,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, C. Toader i N. Jääskinen (izvjestitelj), suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

* Jezik postupka: rumunjski

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za rumunjsku vladu, R. I. Hațieganu, A. Rotăreanu i C.-R. Cantăr, a zatim E. Gane, R. I. Hațieganu i A. Rotăreanu, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, N. Ruiz García i C. Gheorghiu, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči obrazloženim rješenjem, u skladu s člankom 99. Poslovnika Suda,

donosi sljedeće

Rješenje

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavka 2. i članka 4. stavka 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osoba XU, YV, ZW, AU, BZ, CA, DB i EC, s jedne strane, i društava SC Credit Europe Ipotecar IFN SA (u daljnjem tekstu: Credit Europe Ipotecar) te Credit Europe Bank NV, s druge strane, povodom navodne nepoštenosti odredbe unesene u ugovor o kreditu u stranoj valuti, kojom se nalaže da se pozajmljeni iznos vrati u toj valuti i koja obvezuje korisnike kredita na teret fluktuacije njezina tečaja.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 U skladu s trinaestom uvodnom izjavom Direktive 93/13:

„budući da se pretpostavlja da zakonske ili regulatorne odredbe država članica kojima se izravno ili neizravno utvrđuju uvjeti potrošačkih ugovora ne sadrže nepoštene odredbe; budući da se ne čini potrebnim da budu podložni oni uvjeti koji odražavaju obvezne zakonske ili regulatorne odredbe i načela ili odredbe međunarodnih konvencija u kojima su države članice ili Zajednica stranke; budući da se u tom pogledu izrazom iz članka 1. stavka 2. koji glasi ‚obveznih zakonskih ili regulatornih odredaba‘ obuhvaćaju i propisi koji se u skladu sa zakonom primjenjuju na ugovorne stranke ako nisu utvrđena nikakva drukčija rješenja;”

- 4 Članak 1. stavak 2. te direktive propisuje:

„Ugovorne odredbe koje su odraz obaveznih zakonskih ili regulatornih odredaba i odredaba ili načela međunarodnih konvencija u kojima su države članice ili Zajednica stranke, posebno u području prijevoza, ne podliježu odredbama ove Direktive.”

- 5 Članak 4. stavak 2. navedene direktive glasi kako slijedi:

„Procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi se na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robu, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene.”

Rumunjsko pravo

- 6 Članak 1578. Coda Civil (Građanski zakonik), u verziji koja je bila na snazi u trenutku nastanka činjenica iz glavnog postupka (u daljnjem tekstu: Građanski zakonik), predviđao je:

„Obveza koja proizlazi iz kredita u novcu uvijek je ograničena na isti brojčani iznos naveden u ugovoru.

Ako se vrijednost valute poveća ili smanji prije roka za otplatu, dužnik mora vratiti iznos koji brojčano odgovara pozajmljenom iznosu i obvezan ga je vratiti samo u valuti koja se koristila prilikom plaćanja.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 7 Četvero tužitelja u glavnom postupku, u svojstvu potrošača, sklopili su 8. studenoga 2007. s društvom Credit Europe Ipotecar, sa sjedištem u Rumunjskoj, ugovor o hipotekarnom kreditu u švicarskim francima (CHF) u trajanju od 30 godina. Ostali tužitelji u glavnom postupku nasljednici su petog potrošača, koji je bio stranka tog ugovora i koji je preminuo 6. travnja 2014.
- 8 Članak 6.1. navedenog ugovora propisivao je, među ostalim, da kredit treba vratiti u stranoj valuti u kojoj je bio izražen i da rizik promjene tečaja, odnosno rizik povezan s promjenama tečaja između te valute i rumunjskog leua (RON), trebaju eventualno snositi korisnici kredita.
- 9 Credit Europe Ipotecar prenio je 31. ožujka 2009. svoju tražbinu iz istog ugovora na Credit Europe Bank.
- 10 Ugovorne stranke su 3. listopada 2011., nakon zahtjeva predmetnih potrošača za reprogramiranje, sklopile dodatni akt kojim se mijenja članak 6.1. predmetnog ugovora o kreditu. Međutim, bilo je predviđeno da se povrat mora izvršiti u švicarskim francima i da je rizik promjene tečaja eventualno bio na teret korisnika kredita.
- 11 Tužitelji u glavnom postupku podnijeli su 16. ožujka 2015. tužbu protiv društva Credit Europe Ipotecar pred Judecătoria Galati (Prvostupanjski sud u Galațiju, Rumunjska), prije svega kako bi ishodili, s jedne strane, utvrđenje nepoštenosti i ništavosti odredbe iz članka 6.1. predmetnog ugovora o kreditu i, s druge strane, stabilizaciju tečaja između švicarskog franka i rumunjskog leua koji je bio na snazi na dan sklapanja tog ugovora, uz povrat iznosa koji su preplaćeni zbog devalvacije rumunjskog leua u odnosu na švicarski franak od tog datuma. U prilog svojoj tužbi tvrdili su da su sklopili kredit izražen u švicarskim francima na savjet društva Credit Europe Ipotecar, koje ih nije informiralo o riziku od precjenjivanja te valute, iako je taj vjerovnik mogao predvidjeti takav rizik, s obzirom na to da je, za razliku od potrošača, raspolagao financijskim stručnim znanjem.
- 12 U svoju obranu Credit Europe Ipotecar najprije se pozvao na nedopuštenost zahtjeva koji se odnose na članak 6.1. predmetnog ugovora o kreditu jer Direktiva 93/13 nije bila primjenjiva i jer rumunjsko pravo ne daje sudu pred kojim je pokrenut postupak mogućnost da dopuni ugovor s dodatnom odredbom. Nadalje, to je društvo tvrdilo da nije imalo nikakvu obvezu informirati zajmoprimca o tečajnom riziku jer razvoj deviznog tečaja nije mogao biti unaprijed sa sigurnošću poznat te je bio dio rizika koje može uvidjeti svaki prosječni potrošač. Naposljetku, tvrdilo je da se postojanje ugovorne

neravnoteže ne može prihvatiti, s obzirom na to da je nacionalni zakonodavac u skladu s člankom 1578. Građanskog zakonika uspostavio pravilo „monetarnog nominalizma” i da se tužbom u glavnom postupku povređuje ta odredba jer se njome nastoji otkloniti rizik promjene tečaja.

- 13 Presudom od 30. siječnja 2018. Judecătoria Galați (Prvostupanjski sud u Galațiju) odbila je kao neosnovan dio zahtjeva koji se odnosi na nepoštenost i, prema tome, ništetnost odredbe iz članka 6.1. predmetnog ugovora o kreditu.
- 14 U tom pogledu navedeni je sud, među ostalim, smatrao da su tužitelji u glavnom postupku imali slobodu izbora kredita izraženog u rumunjskim lejima ili u drugim valutama i da su, sklapajući kredit u trajanju od 30 godina izražen u valuti različitoj od one u kojoj su primali svoje dohotke od rada, prešutno prihvatili preuzeti rizik fluktuacije tečaja, odnosno rizik od promjene okolnosti koje su postojale na dan sklapanja tog ugovora.
- 15 Osim toga, smatrao je da se odredbama navedenog ugovora kojima se korisnicima kredita nalaže povrat obroka kredita u švicarskim francima ne stvara značajna neravnoteža u pravima i obvezama stranaka jer je davatelj kredita snosio rizik smanjenja tečaja švicarskog franka u odnosu na vrijednost koja se primjenjivala na konverziju te valute u rumunjski lej u trenutku sklapanja predmetnog ugovora, dok su korisnici kredita snosili rizik povećanja tog tečaja.
- 16 Prema mišljenju Judecătorie Galați (Prvostupanjski sud u Galațiju), ne može se pretpostaviti da je davatelj kredita, zbog svoje stručne djelatnosti u financijskom i bankarskom području, poznavao ili predviđao razvoj navedenog tečaja. Osim toga, točno je da je banka obvezna potrošača informirati o bitnim aspektima svoje ponude kredita, ali su rizici koje stvara promjenjivost tečaja, međutim, aspekti koje svaki korisnik kredita mora konkretno ocijeniti.
- 17 U ožujku 2018. tužitelji u glavnom postupku, s jedne strane, i Credit Europe Ipotecar i Credit Europe Bank, s druge strane, podnijeli su žalbu protiv presude koju je navedeni sud donio pred Tribunalulul Galați (Okružni sud u Galațiju, Rumunjska), ističući u bitnome argumente koje su iznijeli u prvom stupnju.
- 18 Sud koji je uputio zahtjev smatra da iz sudske prakse Suda koja se odnosi na Direktivu 93/13 proizlazi da, na temelju njezina članka 1. stavka 2., ako ugovorna odredba odražava odredbe nacionalnog prava koje se primjenjuju između ugovornih stranaka neovisno o njihovoj volji ili ako između njih ne postoji drukčiji dogovor, ta odredba ne ulazi u područje primjene navedene direktive.
- 19 Osim toga, on navodi da članak 1578. Građanskog zakonika, koji je dispozitivan, predviđa da zajmoprimac ima obvezu vjerovniku vratiti brojčani iznos naveden u ugovoru o kreditu, unatoč aprecijaciji ili deprecijaciji stranih valuta u kojima je kredit izražen do kojih je došlo prije dana plaćanja, i da ta zakonska odredba propisuje „načelo monetarnog nominalizma”, prema nazivu iz rumunjske doktrine. Sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da je u okviru ugovornog odnosa o kojem je riječ u glavnom postupku tečaj švicarskog franka od dana sklapanja predmetnog ugovora o kreditu, 8. studenoga 2007., do dana podnošenja tužbe u prvom stupnju, 16. ožujka 2015., porastao 204,12 % na štetu korisnika kredita.
- 20 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje također proizlazi da se nakon presude od 20. rujna 2017., Andriuc i dr. (C-186/16, EU:C:2017:703) u rumunjskoj sudskoj praksi uglavnom smatralo da, kada se poziva na nepoštenost ugovornih odredbi, nacionalni sudovi moraju najprije ispitati predstavljaju li osporavane odredbe prijenos dispozitivnog nacionalnog pravila, poput onog predviđenog u članku 1578. Građanskog zakonika, i, u slučaju potvrdnog odgovora, isključiti te odredbe iz analize nepoštenosti predmetnih ugovornih odredbi, na temelju članka 1. stavka 2. Direktive 93/13. No, pokazalo se da u potonjem slučaju sudovi nemaju priliku ocijeniti predugovorno postupanje prodavača robe ili pružatelja usluga i osobito je li on poštovao svoju obvezu da informira potrošača, koja proizlazi iz članka 4. stavka 2. te direktive.

- 21 Stoga se sud koji je uputio zahtjev pita, kao prvo, o metodologiji koju treba primijeniti prilikom ispitivanja odredbe o riziku promjene tečaja, pitajući se treba li takvu odredbu najprije ispitati s obzirom na isključenje predviđeno navedenim člankom 1. stavkom 2. ili najprije s obzirom na zahtjev transparentnosti koji proizlazi iz navedenog članka 4. stavka 2.
- 22 Kao drugo, taj sud želi znati bi li, u slučaju da nadležni sudovi prije svega ispituju osporavanu odredbu s obzirom na članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 i ocijene da dotični prodavatelj robe ili pružatelj usluga nije poštovao ondje utvrđenu obvezu prethodnog informiranja, on mogao, unatoč toj povredi obveze, imati koristi od iznimke od analize nepoštenosti ugovornih odredbi koja proizlazi iz članka 1. stavka 2. te direktive.
- 23 U tim je okolnostima Tribunalul Galați (Viši sud u Galațiju) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 1. stavak 2. i članak 4. stavak 2. Direktive 93/13, kako su analizirani u presudi od 20. rujna 2017., *Andriuc i dr.* (C-186/16, EU:C:2017:703), tumačiti na način da je, kad postoji ugovorna odredba o valutnom riziku preuzeta iz nacionalne odredbe, nacionalni sud dužan najprije ispitati utjecaj zabrane iz [tog] članka 1. stavka 2. [...] ili ispunjavanje obveze trgovca u pogledu informiranja propisane [tim] člankom 4. stavkom 2. [...] bez prethodne ocjene odredbi [navedenog] članka 1. stavka 2. [...]?
2. Treba li članak 1. stavak 2. i članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 tumačiti na način da se, u slučaju nepridržavanja obveze informiranja potrošača prije sklapanja ugovora o kreditu, trgovac može pozvati na odredbe iz [tog] članka 1. stavka 2. kako bi se ugovorna odredba o valutnom riziku preuzeta iz nacionalne zakonske odredbe isključila iz ocjene nepoštenosti?”

Prethodna pitanja

- 24 Na temelju članka 99. Poslovnika Suda, Sud može u svakom trenutku, na prijedlog suca izvjestitelja i nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučiti obrazloženim rješenjem kada se odgovor na pitanje postavljeno u prethodnom postupku može jasno izvesti iz sudske prakse ili ne ostavlja mjesta nikakvoj razumnoj sumnji.
- 25 Tu odredbu valja primijeniti u okviru ovog postupka povodom zahtjeva za prethodnu odluku.
- 26 Svojim dvama pitanjima, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavak 2. i članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 tumačiti na način da, u slučaju kada je pred sudom države članice pokrenut postupak koji se odnosi na navodno nepoštenu ugovornu odredbu koja je odraz dispozitivne odredbe nacionalnog prava, on mora najprije ispitati utjecaj isključenja iz područja primjene te direktive predviđenog u njezinu članku 1. stavku 2. ili utjecaj izuzeća od ocjene nepoštenosti ugovornih odredbi predviđenog u članku 4. stavku 2. navedene direktive te, u slučaju da treba zauzeti potonje stajalište, može li se ipak prodavatelj robe ili pružatelj usluge koji nije ispunio obvezu transparentnosti koja proizlazi iz navedenog članka 4. stavka 2. pozvati na navedeni članak 1. stavak 2. kako bi spriječio ispitivanje nepoštenosti takve odredbe.
- 27 U tom pogledu važno je podsjetiti na to da, s jedne strane, članak 1. stavak 2. Direktive 93/13 isključuje iz svojeg područja primjene ugovorne odredbe koje su odraz „obaveznih zakonskih ili regulatornih odredbi”, izraz koji, s obzirom na trinaestu uvodnu izjavu te direktive, ne obuhvaća samo odredbe nacionalnog prava koje se primjenjuju između ugovornih stranaka neovisno o njihovu izboru nego i one koje su dispozitivne naravi, to jest koje se primjenjuju automatski, kada ne postoji drukčiji dogovor među strankama (vidjeti u tom smislu presude od 26. ožujka 2020., *Mikrokasa i Revenue Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty*, C-779/18, EU:C:2020:236, t. 50. do 53. i od 9. srpnja 2020., *Banca Transilvania*, C-81/19, EU:C:2020:532, t. 23. do 25. i 28.).

- 28 Sud je odabrao to tumačenje članka 1. stavka 2. Direktive 93/13 unatoč postojanju razlike, koju je također iznio sud koji je uputio zahtjev u ovom postupku, između sadržaja te odredbe u verziji Direktive 93/13 na francuskom jeziku i verziji na rumunjskom jeziku (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 2020., Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, t. 32. do 34.).
- 29 Takvo je isključenje iz primjene sustava iz Direktive 93/13 koji je predviđen tom odredbom bilo opravdano činjenicom da se može pretpostaviti da je nacionalni zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza strana u određenim ugovorima, a koju je zakonodavac Unije izričito namjeravao očuvati (vidjeti u tom smislu presude od 26. ožujka 2020., Mikrokasa i Revenue Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, t. 54. i od 9. srpnja 2020., Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, t. 26.).
- 30 S druge strane, članak 4. stavak 2. te direktive propisuje iznimku od mehanizma sadržajne ocjene nepoštenih odredbi koji je predviđen u okviru sustava zaštite potrošača provedenog navedenom direktivom, a ta se iznimka primjenjuje u odnosu na odredbe koje ulaze u jednu od dviju kategorija na koje se odnosi stavak 2., pod uvjetom da je predmetna odredba sastavljena na jasan i razumljiv način, u skladu sa zahtjevom transparentnosti koji proizlazi iz te odredbe (vidjeti u tom smislu presude od 20. rujna 2017., Andriuc i dr., C-186/16, EU:C:2017:703, t. 34., 35., 43. i 44. te od 3. rujna 2020., Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 i C-252/19, EU:C:2020:631, t. 65. i 66.).
- 31 Kad je riječ o strukturi članka 1. stavka 2. Direktive 93/13 i njezina članka 4. stavka 2., kao što to i rumunjska vlada i Europska komisija predlažu, na pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev valja odgovoriti na način da sud pred kojim se vodi postupak, kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku, mora dati prednost analizi koja se temelji na isključenju iz područja primjene Direktive 93/13 koje je predviđeno u njezinu članku 1. stavku 2., u odnosu na analizu koja se temelji na iznimci od kontrole nepoštenosti ugovornih odredbi koja je predviđena u članku 4. stavku 2. te direktive.
- 32 Naime, taj se pristup nameće kada je očito da se svaki instrument prava Unije primjenjuje na određenu situaciju samo ako je ona obuhvaćena područjem primjene tog instrumenta (vidjeti u tom smislu presudu od 18. listopada 1990., Dzodzi, C-297/88 i C-197/89, EU:C:1990:360, t. 23. i navedenu sudsku praksu te rješenje od 3. srpnja 2014., Tudoran, C-92/14, EU:C:2014:2051, t. 28. do 32.).
- 33 Osim toga, konkretnije, iz same strukture Direktive 93/13 jasno proizlazi da moguća ocjena nepoštenosti odredbe s obzirom na odredbe te direktive, a osobito njezin članak 4., zahtijeva da se prethodno utvrdi je li dotična odredba obuhvaćena područjem primjene te direktive, osobito s obzirom na isključenje tog područja iz članka 1. stavka 2. navedene direktive.
- 34 Zbog toga je u presudi od 20. rujna 2017., Andriuc i dr. (C-186/16, EU:C:2017:703, t. 30. do 32.) Sud naveo da je na nacionalnom sudu pred kojim je pokrenut postupak da ocijeni, uzimajući u obzir narav, opću strukturu i odredbe predmetnih ugovora o zajmu, kao i pravni i činjenični kontekst u kojem su smješteni, odražava li odredba o kojoj je riječ u glavnom postupku, u skladu s kojom je kredit trebao biti vraćen u istoj valuti u kojoj je dodijeljen, prisilne odredbe nacionalnog prava u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 93/13, a zatim, samo u slučaju da taj sud utvrdi da predmetna odredba nije bila obuhvaćena iznimkom predviđenom u toj odredbi, da primijeni članak 4. stavak 2. te direktive.
- 35 U ovom postupku rumunjska vlada i Komisija iznijele su, doduše, prigovore u pogledu činjenice da je odredba poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, čiji je sadržaj naveden u točki 8. ovog rješenja, doista obuhvaćena iznimkom utvrđenom u članku 1. stavku 2. Direktive 93/13.

- 36 Međutim, iz elemenata koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev proizlazi da on smatra, s jedne strane, da takva odredba odražava načelo monetarnog nominalizma iz članka 1578. Građanskog zakonika i, s druge strane, da taj članak predstavlja dispozitivnu zakonsku odredbu u smislu sudske prakse navedene u točki 27. ovog rješenja, odnosno odredbu koja se primjenjuje na ugovor kada se ugovorne stranke nisu drukčije dogovorile.
- 37 U tom pogledu valja primijetiti da je u analognom kontekstu koji se odnosi na istu nacionalnu odredbu kao što je ona iz glavnog postupka rumunjski sud koji je uputio zahtjev, koji je pokrenuo postupak pred Sudom u predmetu u kojem je donesena presuda od 9. srpnja 2020., Banca Transilvania (C-81/19, EU:C:2020:532, t. 30.), zauzeo isto mišljenje.
- 38 Iz te pravne kvalifikacije, koju trebaju provesti samo nacionalni sudovi pred kojima se vodi postupak, proizlazi da ugovorna odredba čiju nepoštenost ističu tužitelji u glavnom postupku predstavlja odraz dispozitivne odredbe nacionalnog prava, tako da je ta odredba obuhvaćena isključenjem predviđenim u članku 1. stavku 2. Direktive 93/13 i stoga nije obuhvaćena njezinim područjem primjene (vidjeti po analogiji presudu od 9. srpnja 2020., Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, t. 31. i 37.).
- 39 Nadalje, valja pojasniti, s jedne strane, da okolnost da ugovorne stranke imaju mogućnost odstupiti od dispozitivne odredbe nacionalnog prava, kao što je to ovdje slučaj, prema mišljenju rumunjske vlade i Komisije, nije relevantna za utvrđivanje je li ugovorna odredba koja odražava takvu odredbu na temelju članka 1. stavka 2. Direktive 93/13 isključena iz njezina područja primjene (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 2020., Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, t. 35.).
- 40 S druge strane, činjenica da ugovorna odredba koja je odraz jedne od odredbi nacionalnog prava iz tog članka 1. stavka 2. nije bila predmet pojedinačnih pregovora, kao što je to prema mišljenju rumunjske vlade ovdje slučaj, ne utječe na njezino isključenje iz područja primjene navedene direktive (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 2020., Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, t. 36.).
- 41 Naposljetku, kad je riječ o eventualnom utjecaju zahtjeva transparentnosti koji proizlazi iz članka 4. stavka 2. Direktive 93/13, koji je osobito istaknut u okviru drugog postavljenog pitanja, Sud u tom pogledu ne treba odlučiti jer, s obzirom na to da sud koji je uputio zahtjev smatra da je ugovorna odredba o kojoj je riječ u glavnom postupku odraz odredbe nacionalnog prava koja je kvalificirana kao dispozitivna, navedena odredba ne podliježe odredbama te direktive, na temelju članka 1. stavka 2. (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 2020., Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, t. 38.).
- 42 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 2. i članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da, kada je pred sudom države članice pokrenut spor koji se odnosi na navodno nepoštenu ugovornu odredbu koja je odraz dispozitivne odredbe nacionalnog prava, on najprije mora ispitati utjecaj isključenja iz područja primjene te direktive predviđenog njezinim člankom 1. stavkom 2., a ne utjecaj iznimke od ocjene nepoštenosti ugovornih odredbi predviđene člankom 4. stavkom 2. navedene direktive.

Troškovi

- 43 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

Članak 1. stavak 2. i članak 4. stavak 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da, kada je pred sudom države članice pokrenut spor koji se odnosi na navodno nepoštenu ugovornu odredbu koja je

odraz dispozitivne odredbe nacionalnog prava, on najprije mora ispitati utjecaj isključenja iz područja primjene te direktive predviđenog njezinim člankom 1. stavkom 2., a ne utjecaj iznimke od ocjene nepoštenosti ugovornih odredbi predviđene člankom 4. stavkom 2. navedene direktive.

Potpisi